

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

- ▶ **Gyermekevédelem** 3.old.
- ▶ **Jogi változások** 7.old.
- ▶ **Asztalitenisz verseny** 12.old.

XIX. évfolyam

2009.

1.

szám

Fiú Kollégium

Leány Kollégium

Andrássy Gyula Gimnázium Kollégiuma, Békéscsaba

A békéscsabai

Andrássy Gyula Gimn. Kollégiumának története

1946-ban Magyarországon elindult a népi kollégiumi mozgalom (NÉKOSZ), amelynek legfőbb célja az volt, hogy a tanulni vágyó fiataloknak lakhatást biztosítson. A békéscsabai kollégiumok élete is a NÉKOSZ-szal kezdődött. 1947. március 15-én 15 fővel megalakult az Áchim L. András Fiúkollégium a mai Evangélikus Gimnázium kollégiuma helyén (hosszú évtizedeken át MÁV-kollégium). A jelentkezők egy része állami menhelyről, nagyszülőktől került a kollégiumba. Az anyagi támogatás mértéke igen alacsony volt, emellett még nevelőhiánnyal is küzdöttek.

A tanulók magukra voltak utalva, a kollégium életét a diáktanács irányította.

1947 szeptemberében a Deák F. utca 1. sz. alatt megalakult a Lorántffy Zsuzsanna Leánykollégium. A létszám itt is nagyon alacsony volt, igaz, májusra 42-re, a fiúknál pedig 70 főre emelkedett. A felszerelés mindkét kollégiumban nagyon hiányos volt. Az ágyak általában régi vaságyak, egy részüket a katonaságtól, ill. a kórháztól kapták. Más bútorzat szinte alig volt, fogasok hiányában a falba vert szögekre akasztották ruháikat a diákok.

A tanulószoba berendezése is szegényes, a székek száma kevés, így az asztaloknál inkább csak lócákat helyeztek el. A kisegítő személyzet létszáma is alacsony volt: 1 szakácsnő, 2 konyhalány, 1 takarítónő. Az összetétele is gyakran változott, mivel a fizetés nem volt rendszeres. 1953-ban megszüntették a népi kollégiumi mozgalmat, így a kollégium is megszűnt. 1957-ben diákotthonok alakultak Békéscsabán. A lány diákotthon a Vandhátí út 3.sz. alatt egy mezőgazdasági szakiskola épületében, a fiú diákotthon a Gyulai úton, az egykori Beliczay-kastélyban kezdte meg működését.

Az 1959/60-as tanévben a lányok a Hunyadi térre, a fiúk a Vandhátí útra költöztek. Ez az épület korábban mezőgazdasági szakiskolaként működött, amit némileg átalakítottak, de így is alig volt alkalmas diákotthon számára. Két épületből állt. Az egyikben volt a konyha, az ebédlő és egy tanulószoba, a másikban két hálószoba, egy betegszoba, a 9.

sz. általános iskola egy tanterme és egy mosdó, amelyben egy bádognyalú szolgálta a mosdási lehetőséget. Melegvizes zuhanyozásra heti egy alkalommal kerülhetett sor. Az épület állapotára jellemző, hogy 1963 januárjában a 2. sz. hálóba bedőlt a kémény, de szerencsére a két ott-tartózkodó tanuló nem sérült meg. Ahogy teltek az évek, a felújítások, átalakítások nyomán javultak a lakhatási feltételek, a körülmények, de a hálószobák még sokáig 32-36 fősek maradtak.

1964-ben, amikor a lányok már a Szabadság téren laktak, mindkét diákotthon elnyerte a kollégiumi címet és felvette a Kulich Gyula nevet. Ez az ünnepség 1964. november 21-én zajlott le. A kollégium, mint nevelési intézmény magasabb követelményeket támaszt a tanulókkal szemben úgy a tanulás, mint a közösségi élet terén. Mindkét kollégium az évek során a kollégiumi minősítési rendszerben többször ért el Arany Okleveles minősítést, évről évre jobbak lettek a körülmények és az eredmények is. 1982-ben a lánykollégium, 1985-ben a fiúkollégium nyerte el a Kiváló Kollégium kitüntető címet. Az 1980-as évektől a fiúkollégium sportkollégiumként működött, ami azt jelenti, hogy itt kaptak elhelyezést azok a tehetséges sportolók, akik a Békéscsabai Előre Spartacus SC különböző szakosztályaiban sportoltak. Ekkorra a 3 nagyméretű hálószobából 9 kisebbet alakítottak ki. Így a legnagyobb is „csak” 14 fős lett. Az addig a folyosón álló szekrényeket felváltották a hálóban lévő beépített szekrények. 1992-ben a lánykollégium neve megváltozott: Szilágyi Erzsébet Középiskolai Lánykollégium lett.

1994-ben a Rózsa Ferenc Gimnázium új épületbe költözött az Andrássy útra az egykori Nagysándor József laktanya helyére. Az udvaron álló két volt parancsnoki épületből kollégiumok kialakítására került sor. 1995-ben az egyiket már birtokba is vehették a Szabadság térről ideköltöző Szilágyi Erzsébet Középiskolai Lánykollégium diákjai. 1996 szeptemberére elkészült a kollégium másik épülete is, amelybe a Vandhátí úti Kulich Gyula Fiúkollégium 92 tanulója költözött. A két kollégium összevonásá-

val új, önálló intézmény jött létre Deák Ferenc Középiskolai Kollégium néven. A két Kollégium élete, története tulajdonképpen 1947-től szorosan összefonódott, s 1996-tól együtt íródik tovább.

A kollégista lányok és fiúk hamar megszokták a jobb körülményeket, hiszen a lakhatási és tanulási feltételeik jelentősen javultak. A hálószobák négy- hat- és nyolcágyasok, amelyek nemcsak alvásra, hanem tanulásra is szolgálnak. Mindkét épületben van könyvtári olvasó, társalgó, ízlésesen berendezett, jól felszerelt teakonyha, konditerem, számítógépterem, korrepetálásra alkalmas helyiségek, tanulószobák. A hatalmas parkosított udvar és a sportpályák diákjaink aktív pihenését, szórakozását szolgálják. A kapcsolatos iskolák könnyen elérhetők gyalog vagy busszal. A vasútállomás és az autóbusz-pályaudvar közelsége is nagy előny.

2007 augusztusában a fenntartó döntése nyomán a kollégiumot összevonták a Rózsa Ferenc Gimnáziummal, így a név is megváltozott: Rózsa Ferenc Gimnázium és Kollégium lettünk. Egy tanév elteltével újabb névváltoztatás következett.

2008 júliusától az intézmény neve Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium. Az elkövetkező időszakban is tovább ápoljuk a jogelőd kollégiumok szép hagyományait. Igyekszünk rendezvényeinket, ünnepeinket színesebbé, színvonalasokká tenni. Az egykori kollégisták - akik szinte kivétel nélkül sikeres pályát futottak be (lett közülük orvos, állatorvos, jogász, művész, közgazdász, tanár, politikus stb.) - szívesen emlékeznek vissza a kollégiumban töltött évekre; a kollégiumi disznóvágásokra, az őszi munkára, a naposkönyvi beszámolókra, a közös bulikra, a meghitt karácsonyi ünnepekre, vidám farsangokra, az izgalmas sportversenyekre, a színvonalas szavalóversenyekre, a diáknapokra, más rendezvényekre és természetesen egymásra. Bízunk benne, hogy a mai kollégisták is olyan szép emlékekkel távoznak tőlünk, amelyekre néhány év, évtized elteltével is jó szívvel gondolnak majd vissza.

A 2007/2008 tanév végén a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet kollégiumi és gyermekvédelmi szakértőiből és tanácsadóiból álló munkacsoport vizsgálatot folytatott le a fővárosi középfokú kollégiumokban. A vizsgálat annak feltárására irányult, milyen feladatokkal kell számolni a területen, milyen feltételek mellett folyik a munka, milyen kihívásokkal kell szembenézniük a pedagógusoknak, szakembereknek. Mennyire vannak felkészülve az intézmények a feladatra, milyen módszertani megoldásokat alkalmaznak. A vizsgálatról azt reméltük, hogy pontosabb képpel rendelkezünk a területről. Célunk, hogy ráirányítsuk az intézmények figyelmét a fejlesztési tennivalókra, és a magunk számára is pontosabban megfogalmazzuk, milyen szolgáltatási tennivalóink vannak, hogyan tudjuk hatékonyabban segíteni a területen folyó intézményi munkát. Cikkünkben összefoglaljuk a vizsgálati eredményeket.

Megjegyezzük, a vizsgálat 2008. májusában zárult le, a közölt adatok tehát arra az időszakra érvényesek, és azóta változhattak.

A vizsgálat módszere vezetőikkel, pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel, pedagógiai munkát segítő szakemberekkel történő beszélgetések, valamint kérdőíves felmérés volt.

A vizsgálat 25 fővárosi fenntartású intézményre terjedt ki. A felmérés idején a kollégiumokban 4090 diák lakott, 1934 fiú, és 2156 leány. A négy nemzetiségi intézményben 304 nemzetiségi fiatal lakik, ami az összlétszám 7,4%-a. A fővárosi diákok létszáma a kollégiumban 127 fő (2,9%), etnikai kisebbséghez tartozó fiatal 124 fő (3,0%).

A kollégisták közel egytizede határon túli magyar: 377 fő (9,2 %).

A kollégisták családi háttere

Megdöbbentő a teljes családban, rendezett körülmények között élő kollégisták alacsony aránya: az alapsokaságban 2498 főt tesz ki, ami az összes tanuló 61 %-a. A kollégisták közel egyharmada sérült szerkezetű, illetve nem ritkán komoly anyagi gondokkal küszködő családból érkezik.

1003 fiatalnak (24,5 %) elváltak, vagy különélnek a szülei. Árva 54 fő (1,3 %), félárva 256 fő (6,2 %).

Nagyszülők nevelik a fiatalok 1,3 %-át, más rokonok, hozzátartozók nevelik 1,0 %-át.

Bizonyos intézményekben az átlagtól jelentős eltérést találunk. A Ferenczy Ida, az Uzsoki utcai, a Kós Károly, a Szily Kálmán, a Fábry Zoltán, a Kisfaludy utcai, a József Attila, kollégiumokban a diákok közel 30%-ának váltak el, vagy élnek külön a szülei.

Az árva és félárva gyerekek kiugróan nagyobb arányban (10 % felett) fordulnak elő a Szent István, a Zugligeti, a Pannónia, a Vécsey, a Csepel - Sziget, a Terézvárosi, s a Fábry Kollégiumokban.

Veszélyeztetettség-hátrányos helyzet

A kollégisták 2,1% -a (86 fő) áll gyermekvédelmi gondoskodás alatt.

Az utógondozott kollégisták aránya 0,3%, jegyzői védelem alatt áll 121 fő (2,9%). Veszélyeztetett helyzetűnek minősített 67 kollégista (1,6 %).

A jogszabály alapján hátrányos helyzetűnek minősített kollégisták száma 564 fő (13,7%).

Szakirodalmi leírások felsorolnak különböző szempontokat, melyek mint a „hátrányos helyzet” kiváltó okok számításba veendőek. Megkérdeztük, maguk a pedagógusok hogyan ítélik meg ezek szerint kollégistákat. Véleményük szerint:

- általános műveltségbeli, kulturális hátrányokkal jellemezhető a kollégisták 16,8 %-a - családi nevelési diszfunkciók miatt kiemelt figyelmet érdemlő a kollégisták 16 %-a
- kirívó szociális hátrányokkal jellemezhető a kollégisták 20,4%-a
- a helytelen önértékelés, a motiváció hiánya, a középiskolai tanulmányok folytatásához elégtelen előképzettség, a helytelen tanulási szokások miatt a sikeres iskolai pályafutásban való akadályoztatás áll fenn a diákok 11,8 %-ánál
- családon kívüli, egyéb, környezetből eredő hátrányokkal jellemezhető kollégisták száma 215 fő (5,2%)

A felsorolt - hátrányokat előidéző - okok közül három egyidejűleg van jelen a tanulók 5,2 %-ánál. A felsorolt - hátrányokat előidéző - okok ennél jelentősebb mértékben halmozódik a diákok 1,6 %-ánál.

Kollégium

Kiadja: Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség

Felelős kiadó: Horváth István

Alapító főszerkesztő: dr. Benedek István Főszerkesztő: Benda János

Felelős szerkesztő: Gulyás Béla

Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Deák Erika, Pethes Zoltán.

Szerkesztőség címe: Kőrösy László Középiskolai Kollégium,

2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/400-005

Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; Előfizethető: 1068 BUDAPEST,

Városligeti fasor 10. Tel./fax: (1) 352-9601 E-mail: kollégium@ksz.t-online.hu

Web: www.ksz.axelero.net. Példányszám: 1500 Ára: 300 Ft

**A folyóirat
megjelenését
támogatja:**

**OKTATÁSI ÉS
KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Sajátos nevelési igényű fiatalok

A sajátos nevelési igényű fiatalok aránya a fővárosi kollégiumokban évről évre növekszik. Jelenleg 320 fő (az összlétszám 7,8 %-a) nyer elhelyezést az intézményekben, immár tizenöt intézmény fogadja be őket. Legmagasabb a létszámuk a Deák Ferenc Kollégiumban (162 fő), valamint a Váci Mihály Kollégiumban (47 fő).

Tendenciaszerű, hogy egyre több intézmény kész a befogadásukra. Az előbb említett két nagy kollégiumon kívül egyéb helyeken összesen 92 fő nyer elhelyezést, létszámuk itt 1 és 17 között változik. (Viszonylag magasabb létszámban vannak jelen a Kós, a Káldor, a Czóbel, a Varga Katalin, a Csepel-Sziget, a Táncsics és a Szily Kálmán kollégiumokban.)

A fővárosi kollégiumok eredetileg nem készültek fel a sérült fiatalok elhelyezésére, nevelésére, gondozására. Az igényekkel párhuzamosan azonban a fogadó intézmények személyi és tárgyi feltételeiket folyamatosan javítják, alakítják, úgy, hogy a speciális feladatnak eleget tudjanak tenni. És ami ennél is fontosabb: olyan belső környezetet igyekeznek kialakítani, amely a diákok és a felnőttek részéről is befogadó, szolidáris. Ez minden intézményről elmondható; a sajátos nevelési diákok beilleszkedését segítik, támogatják.

A sajátos nevelési igényű fiatalok fogyatékos típusa szerinti megoszlása:

- mozgássérült 29 fő
- hallássérült 35 fő
- látássérült 42 fő
- enyhe fokban értelmi fogyatékos 28 fő
- diszlexiás 180 fő
- diszkalkuliás 45 fő
- diszgráfiás 65 fő

A fogyatékkal élők 10 %-ánál halmozódik a fogyatékos.

Életvitel, egészségügyi jellemzők

A kollégisták egészségügyi jellemzői közül ki kell emelni a mozgásszegény életmódot: ez a diákok közel egynegyedéről mondható el (23,9 %). Ezt a képet javítja, hogy a kollégisták majdnem fele a pedagógusok szerint szívesen mozog, sportol (47,1 %). A kollégiumokban élők 14,2%-a aktív sportoló.

A rendszeresen dohányzók aránya 26,6 %, ami a korosztályi átlag alatt van. A kollégisták 3,9 %-a rendszeresen fogyaszt alkoholt. Rendszeres drogfogyasztást 11 diáknál tapasztaltak a pedagógusok (0,26 %).

Alultáplált a diákok 2,1 %-a, túlsúlyos 6,7 %-a. Krónikus, súlyosabb betegség áll fenn a diákok 2,4 %-ánál.

A kollégisták étkezési szokásai minden bizonnyal összefüggnek életrendjükkel, iskolai és egyéb elfoglaltságukkal. Ugyanakkor a kollégium az egészséges életmódra nevelésen túl felelős a diákok helyes életviteléért, tehát a lehetséges eszközeivel erre is hatnia kell.

A kollégisták 74,1%-a reggelizik, 76,6%-a ebédel, és 85,5%-a vacsorázik rendszeresen.

A kollégisták legalább 70 %-a reggelizik rendszeresen az intézmények kb. háromnegyedében, ebédel rendszeresen az intézmények kétharmadában, és vacsorázik rendszeresen az intézmények 88 %-ában.

Hat intézménynél figyelhető meg a reggeliző és ebédelő kollégisták alacsony arányának (50 % alatt) együjtjárása.

Azon diákoknak az aránya, akik a tanév során a hétvégék legalább 50 %-át rendszeresen a kollégiumban töltik, 13,1 %. Közöttük mindenképp megtaláljuk a határon túli fiatalokat, valamint azokat a hátrányos helyzetűeket, akik az utazási költségek miatt nem vállalhatják a rendszeres hazautazást.

Figyelemreméltó a munkát vállaló kollégisták viszonylag magas száma: rendszeresen 7,2 %-a, időszakosan 14,5 %-a vállal munkát.

Az önfenntartó kollégisták száma 179 fő (4,3 %).

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka szervezése, személyi feltételei

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka szervezettsége, az ellátás minősége az egyes intézmények gyakorlatában eltéréseket mutat.

A gyermekvédelmi tevékenység tartalma a pedagógiai dokumentumokban, és/vagy a pedagógusok munkaköri leírásában foglalt, vagy szokásjog az alapja. Ezek valamilyen módon kapcsolódnak egymáshoz.

A törvény értelmében a gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden kollégiumi pedagógus napi feladata. A kollégiumban a gyermekvédelmi munka első számú felelőse a nevelőtanár. Ő gyűjti össze már a beköltözkor a szükséges információkat, őnéki kell leghamarabb észlelnie a problémát, és lehetőleg orvosolnia is.

Ezen túlmenően, a törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a feladatokat az intézményben erre kijelölt személy – gyermekvédelmi felelős – koordinálja.

A kollégiumok kb. háromnegyedében van megbízott gyermekvédelmi felelős. Ahol nincs, (öt intézményben) a vezetők fogják össze a gyermekvédelmi munkát illetve a csoportvezetők hatáskörébe utalt ez a feladat. A közös igazgatású intézményekben iskolai pedagógus látja el (megbízásos alapon) mind az iskolai, mind a kollégiumi gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.

A gyermekvédelmi munkában aktív szerepet játszanak a megfelelő szakképesítéssel rendelkező, pedagógiai munkát segítő szakemberek. Segítenek a problémafeltárásban, a probléma kezelésében, megoldásában, a gondoskodással, a fejlesztéssel kapcsolatosan jelentkező speciális igények kielégítésében. Tanév elején felméri az újonnan érkező kollégisták tudás- és neveltségi szintjét, az eredmény tükrében meghatározzák a feladatokat. Az esetek zömében segítségükkel a problémákat helyben, szakszerűen orvosolni tudják.

A fővárosi kollégiumok majd' kétharmadában találjuk a 17 állandóan alkalmazott, továbbá hat alkalomszerűen foglalkoztatott (összesen 23 fő) pedagógiai munkát segítő szakembert, az alábbi kvalifikációkkal:

Fejlesztő pedagógus: 3 állandó alkalmazásban álló, és egy alkalomszerűen foglalkoztatott

Pszichológus: 8 állandó alkalmazásban álló, és három alkalomszerűen foglalkoztatott

Szociálpedagógus: 3 állandó alkalmazásban álló, és kettő alkalomszerűen foglalkoztatott

Gyógypedagógiai asszisztens: 1 fő Logopédus: 2 fő.

Abban a hét kollégiumban, ahol az SNI tanulók 28 %-a nyer elhelyezést, összesen négy állandóan, és két alkalomszerűen foglalkoztatott szakembert találunk (összesen 6 fő); ezzel szemben két intézményben egyet sem.

Meg kell jegyezni még, hogy az állandóan alkalmazott pedagógiai munkát segítők egynegyede egy intézményre jut, a sajátos nevelési igényűeket legnagyobb számban befogadó Deák Ferenc Kollégiumra.

A gyermekvédelmi tevékenység tervezése. Diákok fejlesztési terve

A tervezés a nevelőmunka tudatosságának biztosítója. A kollégistákra vonatkozó fejlesztési terv a csoportnevelő munkatervében 15 intézményben (60 %) jelenik meg, fejlesztő pedagógus munkatervében 4 intézményben.

A KötV 49. §-ában előírja, hogy a gyermekvédelmi munka leírását a kollégium pedagógiai programjának tartalmaznia kell; az intézmények közel háromnegyedében járnak el e szerint. Vannak intézmények, ahol másutt - például az éves munkatervben (9 intézményben), a csoportvezetői munkatervben (13 intézményben), a gyermekvédelmi felelős munkatervében (12 intézményben) jelenik meg. Négy intézményben (16 %) nincs leírva ez a tevékenység.

Speciális fejlesztő program öt intézményben működik, mégpedig ott, ahol sajátos nevelési igényű fiatalokat nevelnek.

A személyre szóló törődéssel kapcsolatos, valamint a gondoskodásra vonatkozó leginkább jelentkező tanulói igények

A tapasztalat azt mutatja, hogy a rászoruló diákok a kollégiumban megkapják a kívánt segítséget. A diákok elsősorban magánéleti, személyes jellegű közösségi, beilleszkedéssel kapcsolatos, tanulással kapcsolatos problémáikkal, továbbá napi ügyeik intézésével, jövőre vonatkozó tanácsok kérésével fordulnak a felnőttekhez. A segítségnyújtás általános formái az egyéni beszélgetés, meghallgatás, tanácsadás, a kis-csoportban zajló beszélgetés. Kevesebb helyen – nyilván a lehetőségek függvényében - egyéb szolgáltatásokat nyújt az intézmény, mint pl. terápia, drámapedagógiai foglalkozások, mentálhigiénés szolgáltatás, jogsegély.

Részletezve, a gyakoriság sorrendjében:

Magánéleti, személyes jellegű problémák, ezen belül:

- családdal való kapcsolattartás, családi problémák, konfliktusok, magánéleti nehézségek

- egészségügyi problémák

- testi-lelki problémák

Közösségi együttléttel kapcsolatos problémák, ezen belül:

- közösségbe való beilleszkedés

- egyéb beilleszkedési problémák megoldása

- társas kapcsolatok, kortársakkal kapcsolatos konfliktusok megoldása - kapcsolaterősítés

- egyéni sérelmek, vitás helyzetek, egyéni-és csoport problémák, konfliktusok

Tanulási problémák, ezen belül:

- segítség igénylése házi feladatok megoldásában, korrepetálás, tanulási nehézségek,

- tanulási (szakmai) kudarcok leküzdése

Jövőre vonatkozó tanácsok kérése

- általános felvilágosítás

- jövővel kapcsolatos személyes, magánéleti tervek, életcélok stb.

- továbbtanulással kapcsolatos tájékoztató

- pályaválasztásra vonatkozó segítségkérés

Helyes időbeosztás, életvitel szervezés

- életvezetési tanácsok

Milyen formái működnek az intézményekben a segítségnyújtásnak, és mi a tartalma?

Az intézményekben többé-kevésbé ugyanazokat a módszereket alkalmazzák, azonban a bizonyos eljárások nagy gyakorisággal fordulnak elő, mások csupán egy- egy intézmény-nél. Nyilvánvaló, hogy a segítségnyújtás repertoárját színesíti, és a megsegítést szakszerűbbé teszi szakember (pl. pszichológus) jelenléte, vagy egy- egy olyan – a módszertani kultúrával, segélyezéssel stb. összefüggésben kialakított - hagyományrendszer, mely megalapozza, teljesebbé teszi a tanulói elvárásokhoz, igényekhez való igazodást.

A segítségnyújtás leggyakoribb formái:

- Napi, személyes ügyek intézésében való napi segítségnyújtás, pl.

- aktuális napi problémák megoldása (pl. orvoshoz való kísérés, szociális problémák áthidalása (anyagi megsegítés)

- hivatalos ügyek intézése segélykérelmek megírása, ügyintézésrel kapcsolatos segítségnyújtás

- Tanulás-támogatás:

- szilenciumi rendszer működtetése a rendszeres tanulás biztosítására,

- a felkészülés rendszeres ellenőrzése, számonkérése

- (szak)korrepetálás

- felzárkóztató programok,

- egyénre szóló tanulási terv készítése, egyéni fejlesztések (differenciált foglalkozás)

- tanulás-módszertani ismeretek nyújtása, motivációfejlesztés,

- tehetséggondozó foglalkozások.

- Egyéni foglalkozás,

- meghallgatás, egyéni – segítő – beszélgetés. Lelki segítségnyújtás, a tanuló igényeihez (pl. egyéni problémák megoldása, családi, egészségügyi probléma megbeszélése) igazodva

- pályaválasztási tanácsadás

- Csoportfoglalkozás (tanulócsoporthoz)

- Kiscsoportos beszélgetések (pl. szobaközösségben), tanácsadás, tájékoztatás

Ritkább formái a gondoskodásnak, segítségnyújtásnak (egy- egy intézménygyakorlatában jelenik meg)

- terápia, drámapedagógiai foglalkozások,

- beilleszkedés célzott segítése,

- a nevelőtanár együttműködése pszichológussal, nevelési szakemberrel, - a tanuló szakemberhez, pszichológushoz irányítása,

- mentálhigiénés szolgáltatás,

- civil szervezetekhez irányítás,

- egyéni-szociális gondok megoldása: étkezés támogatása, anyagi segítségnyújtás (ösztöndíj, szociális segély)

- jogorvoslat

- személyes példamutatás, közös program, előadások, szakirodalom ajánlása, filmvetítés

- Anyagi megsegítés

A kollégiumi diákság közvetlen megsegítését szolgáló anyagi lehetőségek meglehetősen szűk keresztmetszetűek; az intézmények többségének nincs, vagy szerény a lehetősége a diákok anyagi támogatására. Ott, ahol működik diákjóléti támogatás, abból a legrászorultabbak, illetve a kiemelkedő teljesítményt nyújtók részesülnek.

Több intézményben működik alapítvány, és szinte valamennyi intézmény – kisebb - nagyobb intenzitással - részt vesz pályázatokon. Ezek hozadékát főleg tárgyi-, eszközfejlesztésre és kulturális célokra fordítják (színházjegyek, külföldi utazások stb.), tehát közvetett módon a diákok számára anyagi segítségnek minősül.

Partnerekkel való együttműködés

Hatékony gyermekvédelem az érintettek összefogása nélkül nem lehetséges. A segítségnyújtás tehát túl kell menjen az intézmény falain, de a gyakorlatban törekednek arra, hogy lehetőleg helyben orvosolják a problémákat. Ennek okaként említették az érintett szervezetekkel (pl. nevelési tanácsadó) való együttműködési, kommunikációs problémákat.

A kollégiumnak a szülőkkel és az iskolákkal való együttműködés fő jellemzője az, hogy a kollégium a kezdeményező fél. A kollégium rendszeresen tájékoztatja a szülőket a diákok teljesítményéről, és természetesen probléma esetén szükség szerint értesítést küld számukra. A szülők ebben az esetben együttműködők. Az iskolákkal való együttműködésről ez nem minden esetben mondható el (kivéve a közös igazgatású intézményeket); az érintettek nem minden esetben segítik úgy a kollégium (a pedagógus) munkáját, ahogy azok elvárják. Változatos képet mutat a helyi önkormányzatokkal, családsegítővel, gyermekjóléti szolgálatokkal való kommunikáció, de a legtöbb konkrét, beavatkozást igénylő esetben eredményes az együttműködés (például a diákok állandó lakhelyén a hivatalos ügyek pl. segélyek intézése).

Kollégiumi környezet, szakmai munka

A fenntartói kollégiumfejlesztési koncepciójának megfelelően az intézmények az utóbbi években infrastrukturális tárgyi-és eszközfeltételek terén jelentős fejlesztésen mentek keresztül, mely által egészségesebbé, esztétikusabbá, kényelmesebbé, biztonságosabbá vált a nevelési és tanulási környezet, a kollégiumi életér. Az intézményekben a tárgyi- és eszközfeltételek valamint a személyi feltételek javulása a szakmai munka színvonalának emelkedését hozta magával. Továbbá, a vizsgálat visszaigazolta, hogy a kollégiumokban a szakköri és szabadidős programoknak gazdag a kínálata. A kultúrálódási, kikapcsolódási, művelődési lehetőségek széles választékának a nevelésben, a művelődésben, a szocializációban játszott szerepén túl jelentős prevenció hatása van (generálprevenció). Az intézményi nevelőmunkában, mindenekelőtt a kollégiumi alapprogram által előírt, valamint az egyéb foglalkozásokon helyet kapnak azok az egészségmegőrző, felvilágosító, fejlesztő, és speciálprevenció tevékenységek, programok, amelyek a gyermekvédelem problémakörébe szorosabban beletartoznak. Ilyenek a családi életre nevelés (családismeret), konfliktuskezelés, agresszió, pályaeorientáció, élet- és pályatervezés, mentálhigiéné, ezen belül a stresszoldás (technikák, módszerek), a mindennapi életvezetéshez kapcsolódó praktikus ismeretek.

A gyermekvédelmi munka hatékonyságának növelése

A kollégium sajátos szerepéből és funkciójából adódóan az ott dolgozó pedagógusok módszertani felkészültsége, a pedagógiai kultúra színvonala lényeges kérdés. Tekintettel a kollégiumokban a gyermekvédelem szempontjából jelentkező újabb igényekre, erősödik ez az elvárás. Elengedhetetlen tehát a pedagógusok - különösen a gyermek és ifjúságvédelmi munkában közvetlenül részt vevő pedagógusok - módszertani kultúrájának fejlesztése.

Ezzel szemben az elmúlt évek során a kollégiumban dolgozó pedagógusok töredékét iskolázták be speciális gyermek-és ifjúságvédelmi (akkreditált), illetve a területhez adekvát felsőfokú szakmai képzésre. Néhány kolléga jár drámapedagógiai képzésre, és végzett konfliktuskezeléssel, agresszióval kapcsolatos tanfolyamot.

A szakmai módszertani továbbképzés jellemző központi formái a gyermek-és ifjúságvédelmi munkacsoport által szervezett FPPTI-s esetmegbeszélések, s a kollégiumi műhelyfoglalkozások. A továbbképzés első helyen említett formái az intézeti szakemberek által szervezettek és irányítottak, havi rendszerességgel működnek. Az ezeken való pedagógus - részvétel nem rendszeres, az érdeklődés változó.

Az önképzés legáltalánosabban elterjedt, leggyakoribb formája a konzultáció, az esetmegbeszélés. Minden intézményben rendszeresen tartanak ilyen tapasztalatcserét, a módszertani fejlesztést is szolgáló programokat.

Egy intézményben tartanak a teljes testület bevonásával rendszeres módszertani, külső szakember által irányított tréningeket.

A vizsgálati tapasztalatok alapján röviden összefoglalva a gyermek- és ifjúságvédelmi munka színvonala emeléséért végzendő főbb tennivalók:

- a gyermekközpontúság szemléletének erősítése az intézményekben - család pótló funkció erősítése
- tudatosság a nevelőmunka tervezésében
- rugalmas alkalmazkodás a diákok igényeihez, szükségleteihez
- több pedagógiai munkát segítő szakember alkalmazása (jól képzett, tapasztalt, speciális szakértelemmel bíró szakember)
- felkészülés a sajátos nevelési igényű fiatalok fogadására, nevelésére, gondozására
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő speciál-prevenció, valamint szemléletformálást segítő foglalkozások, programok (pl. drog, dohányzás, szexuális felvilágosítás, egészséges táplálkozás stb.) dúsítása
- törvényesség megtartása a működésben
- a gyermekvédelemmel összefüggő tevékenység belső szabályozása
- humán erőforrás célirányos fejlesztése (pedagógusok kiválasztása, továbbképzések igénybevétele a módszertani kultúra fejlesztése érdekében)
- központi továbbképzések kínálatának bővítése
- a pedagógiai munkát segítő külső szakemberek elérhetőségének lehetővé tétele (pl. FPPTI-ben)

Segédanyag

a munkajogi változások értelmezéséhez, alkalmazásához

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban Kjt.) legutóbbi módosításai 2009. január 1-jével léptek hatályba. A Kjt.-t a **2008. évi LXI. törvény** (Kjtm.) módosította, de ismert, hogy egyes - még életbe nem lépett - módosító rendelkezéseit újrászabályozta a december 23-án kihirdetett **2008. évi CX. törvény 12. §-ának (2)-(7) bekezdése**, valamint a **Kjtm. átmeneti rendelkezései** is kiegészültek - ugyancsak 2009. január 1-jei hatállyal.

A Kjtm. újonnan állapította meg a Kjt.-beli felhatalmazó rendelkezéseket, amelyek nemcsak szabályozási lehetőséget, hanem egyben jogalkotási kötelezettséget jelentenek. Többek között ezért is volt szükség a Kjt. végrehajtására kiadott **138/1992. (X. 8.) Korm. r. módosítására**, amely a **323/2008. (XII. 29.) Korm. rendelettel** történt meg. Itt említjük, hogy a Vhr.-t módosító §-ok egy része csupán az egyes §-okat megelőző új felhatalmazó rendelkezéseket lépteti a korábbiak helyébe, tartalmilag változást nem jelentenek.

A következőkben a kiemeljük a leglényegesebb változásokat.

I. Változások a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben

1.) Kjt. 20/A. § (2) bekezdése újrászabályozza a **pályázat kiírása nélkül** betölthető munkaköröket.

Nem kell pályázatot kiírni - többek között -

- az egy évet meg nem haladó határozott idejű közalkalmazotti jogviszony létesítésére, továbbá,
- ha a munkakör betöltése a folyamatos ellátás biztonságos megszervezéséhez elengedetlenül szükséges, és a személyi feltételek más munkaszervezési eszközökkel nem biztosíthatók.

A 20/A. §-ának - a 2008. évi CX. törvénnyel megállapított - (4) bekezdése szerint a **KSZK internetes oldalán csak a pályázati felhívást kell közzétenni, a pályázat nélkül betölthető munkaköröket a helyben szokásos módon kell hirdetni** a fenntartó önkormányzat székhelyén, a társulásban részt vevő önkormányzatok székhelyén, a munkáltató székhelyén és telephelyén.

Ezen túlmenően közoktatási intézményekben alkalmazni kell a **Vhr.** rendelkezéseit is (l. még II/6. pont).

2.) A 20/A. § (6) bekezdése előírja, hogy **a magasabb vezetői munkakörre vagy megbízásra kiírt pályázat esetén** - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - legalább háromtagú, szakértelemmel rendelkező **bizottság** hallgatja meg.

A 83. § (3) bekezdés ca) pontjában adott felhatalmazás alapján a Vhr. 5. §-a részletesen szabályozza az intézményvezetői pályázati eljárást, amelyet megfelelően alkalmazni kell az intézményegység-vezetőkre [Vhr. 18. § (4) bek.], tagintézmény vezető igazgatókra és óvodavezetőkre [Kt. 53. § (3) bek.]. **Bizottság létrehozására a Vhr. 5. §-a alapján zajló pályázati eljárásban nincs szükség.**

Nincs szükség tehát bizottság létrehozására:

- a helyi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése, illetve a fenntartó vezetője vagy megbízottja által adott intézményvezetői beosztás ellátására szóló megbízás,
- a tagintézmény vezetésére szóló igazgatói, óvodavezetői megbízás, ha az intézmény élén főigazgató áll,
- többcélú intézményben az intézményegység vezetőjének megbízása,
- a központi műhely vezetőjének munkaköre betöltéséhez.

3.) A Kjt. 21. §-a (3) bekezdésének módosításában a kinevezett vezetők esetében a kinevezésnek tartalmaznia kell a **munkakör osztályba sorolásának** megjelölését is. A munkakör képzettségi osztályát a 66/A. § szabályozza.

4.) A 22. § módosítása révén **egységesen törvényi szintre került a gyakornokkal szembeni követelmények** meghatározása. Ezzel összefüggésben Vhr.-ből azokat a szabályokat töröltük, amelyeket már a Kjt. tartalmaz, vagyis azok nem szűntek meg, továbbra is léteznek törvényi szinten.

5.) **A módosított 23. § egyértelmű fogalomhasználatot vezet be a kinevezett és a megbízott vezetőre.**

A közoktatási intézményekben a magasabb vezetői és vezetői megbízásokat, valamint a magasabb vezetői és vezetői munkaköröket - Kjt. 85. § (2) bekezdésének d) pontjában foglalt kötelező felhatalmazó rendelkezés alapján - a Vhr. 5. §-ának (1) bekezdése állapítja meg (l. II/2 pont).

6.) Változott a **30. § (1) bekezdés e) pontja szerinti felmentési jogcím**, amely lehetővé teszi, hogy a felmentési idő véget érjen addigra, amikortól az előrehozott öregségi nyugdíj folyósítása megkezdődhet. A korábbi szabályozás szerint a felmentési idő ez esetben csak a jogosultság megszerzését követően kezdődhetett.

7.) A 37. § (1) bekezdésének kiegészítése a **végkielégítés új, kötelező esetkörét** jelöli meg, amely lényeges újdonságot jelenthet a tanévről tanévre - vagy szorgalmi időre - határozott idejű kinevezéssel, ugyanazon munkáltatónál többször alkalmazott helyettesítő pedagógusok közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésekor, ha az összeszámított jogviszonyok legalább a három évet elérik.

8.) A Kjt. módosított 40. §-a előírja a **minősítés kötelező eseteit, lehetséges eredményeit**. A közoktatás területén marad a teljesítményértékelés, de a teljesítményértékelés szempontjait ki kell egészíteni és az eredményét meg kell feleltetni a Kjt. szerinti minősítéssel a Vhr. 8. §-a alapján (l. még: II/4. pont).

9.) A 2008. CX. törvénnyel megállapított 41. § az **összeférhetlenségi szabályokat** tartalmazza. E tekintetben felhívjuk a figyelmet a közoktatásról szóló törvény 15. §-a (6) bekezdésének kiegészítésére, amely szerint a közoktatási intézményben a Kjt. 41. § (2) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható. A közoktatás területén tehát nem összeférhetlen a magasabb vezető, vezető és a pénzügyi kötelezettségvállaló

lásra jogosult közalkalmazott munkakörével, vezetői megbízásával az olyan alkalmazás, foglalkoztatás, amelyben közeli hozzátartozójával irányítói, ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne. (Az összeférhetetlenségre korábban a közoktatásra vonatkozó speciális szabályozás nem volt.)

10.) Az új 55/A. § (2) bekezdése szerint a közalkalmazottat, ha készenlét alatt munkavégzés nem történt, nem illeti meg a **pihenőidő**. A törvényi szintű szabályozás miatt a Vhr.-ből az erre vonatkozó előírás kikerült.

A Kjt. korábbi 55/A. §-a tartalmazta a 280 órás rendkívül munkaidő maximumát. Mivel ez a § hatályon kívül került, az Mt. szerinti, kollektív szerződéssel megállapítható 300 óra vonatkozik a közalkalmazottakra is. (A napi 8, heti 40 órán belüli többlettanítás, -foglalkozás nem „fogyasztja” a rendkívüli munkaidőkeretet!)

11.) A Kjt. **61. §-ának (3) bekezdésébe épült be az OKJ szerinti emelt szintű szakképesítés alapján történő besorolásra vonatkozó előírás**, ezért a Vhr. 12. §-ának (4) bekezdését törölni kellett. Az emelt szintű képesítést továbbra is felsőfokú szakképesítésként kell figyelembe venni a Kjt. alapján a besoroláskor és az illetménynövekedés szempontjából.

12.) A Kjt. 66. §-ának (7) bekezdéssel történt kiegészítése a **besorolási garantált illetmény összegénél, illetve az illetménynövekedés kötelező minimális mértékénél magasabb juttatás** megállapítását a 2009. január 1-jét követően kinevezett közalkalmazottak, kinevezett vezetők esetén a kiválóan alkalmas vagy alkalmas minősítéshez köti. A (8) bekezdés ettől eltérően lehetővé teszi a magasabb juttatást a jogviszony létesítésekor is, de előírja a garantált mértékre történő csökkentést, ha egy év elteltével a közalkalmazott alkalmatlan vagy kevésbé alkalmas minősítést kapott.

13.) A 66/A. §-a egyértelmű rendelkezést tartalmaz a kinevezett vezetők illetményének meghatározásához. Ehhez kapcsolódik a **Kjtm. 41. §-ának** - a 2008. évi CX. törvény 12. §-a (15) bekezdésével megállapított - **(7) bekezdése**, mely szerint **2009-ben a kinevezett vezető garantált illetménye** a 66/A. § és a 3. számú melléklet alapján kiszámított illetmény 90%-a lehet. Kimondja azonban ez a bekezdés azt, hogy magasabb vezető vagy vezető munkakört betöltő közalkalmazott illetményként **legalább a 2008. december 31-én irányadó illetményének, valamint rendszeres illetménypótlékainak együttes összegére, jogosult, ha ez magasabb.**

14.) Felhívjuk a figyelmet a 77. § új (3) bekezdésére, mely szerint a **közalkalmazott jutalma** nem haladhatja meg - a 13. havi illetmény nélkül számított - tárgyévi illetmény 30%-át.

15.) A 77/A. § a kinevezett vezető prémiumáról, a 77/B. § a **megbízott vezető prémiumáról és jutalmáról** rendelkezik. **Lényeges különbség a kinevezett és a megbízott vezetők juttatásai között az, hogy a kinevezett vezetők számára illetményen felüli juttatás csak előre meghatározott módon, prémiumként fizethető, munkáltatói mérlegelésen alapuló jutalomban nem részesíthetők, a megbízott vezetők viszont a vezetői tevékenységük elismeréséért nem kapnak jutalmat.**

16.) A 77/C. § (1) bekezdése a kinevezett vezetőre nem alkalmazható §-okat sorolja fel. A (2) bekezdés a megbízott ve-

zető tekintetében zárja ki a **kereset-kiegészítésről** szóló 77. § alkalmazását. Ezzel szemben a közoktatásról szóló törvény 118. §-ának (10) bekezdése lehetővé teszi a vezetők részére is kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítés megállapítását. **A Kjt. általános rendelkezéséhez képest a közoktatásról szóló törvény speciális szabályt tartalmaz, ezért a közoktatás területén e körben nem a Kjt., hanem az ágazati törvény előírása érvényesül.**

17.) A 79. § (1) bekezdése szerint végrehajtási rendelet a formaruha-juttatás biztosítását írhatja elő. A munkaruha-juttatásra az általános szabályok vonatkoznak, a közalkalmazottakra is az Mt. 165. §-ának (2) bekezdését kell alkalmazni.

18.) A 81/A. § a **vezetői kárfelelősséget** a korábbinál szélesebb körben és jobban körülhatároltan állapítja meg.

II. Változások a Kjt. közoktatási végrehajtási rendeletében

1.) A módosítás kibővíti azokat az eseteket, amikor az alkalmazáskor **nem állapítható meg próbaidő**. Nevezetesen: feltételként öt, illetőleg 10 év szakmai gyakorlatot jelöl meg azok részére, akik magasabb vezetői megbízást kapnak vagy akiket magasabb vezetői munkakörre neveznek ki.

2.) Újra kellett szabályozni a **magasabb vezetői, vezetői megbízásokat**, valamint meg kellett állapítani a magasabb vezetői és vezetői **kinevezések** körét. A Kjt. módosításához igazodva a továbbiakban **megbízott magasabb vezető lesz** az intézményvezető-helyettesi, többcélú intézményben az intézményegység-vezetői, kollégiumvezetői feladatokat ellátó közalkalmazott, valamint a tagintézmény, intézményegység élén álló igazgató, óvodavezető (amennyiben a „csúcsvezető” főigazgatói megbízást kapott). **A fenntartó a magasabb vezető beosztás ellátásával továbbra is csak az intézményvezetőt bízza meg.**

Magasabb vezetői munkakörben látja el feladatát a központi műhely vezetője és annak helyettese, a gazdasági, ügyviteli, műszaki és személyzeti intézményvezető-helyettes, **vezetői munkakörben** a gazdasági, ügyviteli, műszaki, személyzeti vezető. Az itt jelzett (megbízott) alkalmazottak foglalkoztatása tehát 2009. január 1-jétől munkakörben történik (l. még: I/13. pont).

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 18/A. § (2) bekezdésben foglaltak szerint **az önkormányzati fenntartású közoktatási intézményekben a gazdasági vezető pénzügyi-gazdasági feladatok tekintetében az intézmény vezetőjének helyettese - abban az esetben is, ha munkaköri elnevezése, beosztása ezt nem jelöli.**

3.) A jogszabály módosítása egyértelművé teszi a **pályázattal összefüggő határidők** számítását; a benyújtás határidejeként megjelölve a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ (KSZK) internetes oldalán történő közzétételtől számított legalább harminc napot. **Az Oktatási és Kulturális Közlönyben történő közzétételt csak a magasabb vezetői beosztásra vagy munkakörre teszi kötelezővé, a többi pályázat esetén lehetőség.** Ebben az esetben meg kell jelölni a KSZK internetes oldalán történt közzététel időpontját is.

4.) A Kjt. módosítása - mint jeleztük - bevezeti a közalkalmazottak minősítésének kötelezettségét. Tekintettel azonban arra, hogy a közoktatási intézményekben már működik a teljesítményértékelés rendszere, a kettős munkaértékelésből adódó felesleges adminisztráció elkerülése érdekében a végrehajtási rendelet meghatározza a **teljesítményértékelés eredményének a minősítési eredménnyel való egyenértékűsége** feltételeit. Azokat, akik nincsenek a közoktatási teljesítményértékelés rendszerében, a Kjt. szerint kell minősíteni.

5.) Az eltérő joggyakorlat miatt a **hasznosítás mértékének vizsgálata nélkül megállapítható további szakképesítés utáni százalékos illetménynövekedés** szabályai kiegészülnek a szakvizsgázott pedagógus-munkakörök tekintetében: amennyiben a pedagógus-szakvizsgát tanúsító oklevél egyben újabb szakképzettséget is igazol, a megbízott magasabb vezetőket és vezetőket, továbbá a vezető tanári, gyakorlatvezető óvónői, gyakorlatvezető tanítói, pedagógiai szakértői, pedagógiai előadói munkakörben foglalkoztatottakat megilleti az illetménynövekedés. Erre - tiltó rendelkezés hiányában - a hatályos rendelkezések alapján is jogszerűen sor kerülhetett: a pontosítás inkább az egységes joggyakorlat érdekében történt.

6.) Az I/1. ponthoz kapcsolódóan kiemeljük: a **Vhr. 17. §-ának** (1) bekezdése nem változott, továbbra is az a szabály, hogy a közoktatási intézményben a rendelet **6. §-ának (1) bekezdésében fel nem sorolt munkakörökre nem kell** pályázatot kiírni. (Ezek az alaptevékenységnek nem minősülő munkakörök (pl.: iskolatitkár, kisegítő dolgozók stb.).

A (4) bekezdés szerint **nem kötelező pályázat meghirdetése** - abban az esetben, ha a munkakört olyan személlyel kívánják betölteni, akit határozott időre szóló közalkalmazotti jogviszonyban legalább tíz hónapot foglalkoztattak, - ha a munkakör betöltésére a helyi önkormányzati munkaerő-gazdálkodási rendszer keretében kerül sor, - a rendelet **5. §-ának (1) bekezdésében felsorolt vezetői megbízásokra és munkakörökre, kivéve a tagintézmény-vezetői megbízást.**

Itt említjük a Vhr. 17. §-ának (2) bekezdését, amely arról rendelkezik, hogy a tagintézmény-vezetői megbízás, valamint az intézményvezető-helyettes magasabb vezetői megbízás, továbbá a központi műhely vezető-helyettes magasabb vezetői munkakör pályázattal történő meghirdetésekor csak a **pályázati felhívásra és a pályázat benyújtásának határidejére** kell alkalmazni az intézményvezetői pályázati eljárásról rendelkező 5. § megfelelő bekezdéseit.

A 17. § (2) bekezdésében az 5. § (1) bekezdésének a b) és d) pontjára utalás tehát csak annyit jelent, hogy amennyiben az ott felsorolt vezetői megbízásokat, illetve a vezetői munkaköröket - annak ellenére, hogy nem kötelező - pályázattal hirdetik, akkor a felhívásra és határidőre az előző rendelkezések vonatkoznak.

7.) A **tagintézmény-vezetői megbízás** is - azonos típusú intézményben, intézményegységen belül - **határozott idejűvé vált**; a továbbiakban 5-10 évig terjedő időszakra szól.

A jelenlegi tagintézmény-vezetők határozatlan idejű vezetői megbízása tekintetében átmeneti szabályt nem tartalmaz a végrehajtási rendelet. Ennek megfelelően **megoldásként javasolható:**

- vezetői megbízások a jogviszonyuk megszűnéséig változatlan marad,
- a határozatlan idő közös megegyezéssel alakul át határozott idejűvé,
- a munkáltató a végrehajtási rendelet módosításának indokával egyoldalúan alakítja át a megbízást határozott idejűre. (Az utóbbi megoldás választása esetén természetesen nem tudunk nyilatkozni arról, hogy egy esetleges munkaügyi jogvita során a bíróság milyen döntést hozna.)

8.) Az érintett önkormányzatok kérésére került be a javaslatba az a rendelkezés, mely szerint az önkormányzati társulások által fenntartott közoktatási intézményben azonos feladatot ellátó tagintézmény esetén, ha az nem a székhelytelepülésen működik, a tagintézmény-vezető (igazgató, óvodavezető) megbízásához **ki kell kérni az érintett települési önkormányzat véleményét.**

9.) **Megszűnt a feladat-ellátási terv készítésének kötelezettsége.** A korábban a feladat-ellátási tervben szabályozott egyes feladatokat elégséges az éves munkatervben rögzíteni.

10.) Az „Új Tudás Műveltség Mindenkinék“ programhoz kapcsolódóan a Vhr. új 15/A. §-ában foglaltak alapján **az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok kiegészítő illetményéhez** azok az óvodák és általános iskolák juthatnak hozzá, amelyek bekerültek az Integrációs és Képesség-kibontakoztató Támogatás rendszerébe.

A rendelet részletesen rögzíti a juttatás odaítélésének és összegének feltételeit.

11.) Az „Új Tudás Műveltség Mindenkinék“ program részeként **az osztályfőnöki pótlék** mértéke a közalkalmazotti pótlékalap 30-60%-áról 38-100%-ára 2009. február 1-jétől, **a gyógypedagógiai pótlék** a pótlékalap 18-42%-áról 38-100%-ára 2009. január 1-jétől emelkedik, ugyancsak az Új Tudás program részeként.

A rendelet hatálya a normatív állami hozzájárulásban részesülő nem állami, nem önkormányzati fenntartású intézményekre is kiterjed a kiegészítő illetmények juttatása tekintetében.

12.) Az „Új Tudás Műveltség Mindenkinék“ **programból adódó kiegészítő juttatások (10. és 11. pont) forrását a költségvetési törvény 5. sz. melléklete biztosítja. Mindkét esetben pályázat alapján lehet hozzájutni a többlet költségvetési összegekhez. A juttatások odaítélésének feltételeit miniszteri rendeletek szabályozzák.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság a 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában kifejtette, hogy a minisztériumoktól és egyéb központi szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatások, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az azokkal történő irányítás gyakorlata alkotmányellenes, ezért ahhoz semmiféle joghatás nem fűződik, és arra bíróság vagy más hatóság előtt hivatkozni nem lehet.

OKM Közoktatási Főosztály

Megszállták Kiskunfélegyházát a boszorkányok!

A reneszánsz év rendezvénytársorozat keretén belül boszorkány hetet rendeztünk a kollégiumban. A hét elején a konyhában boszorkánykodtak diákjaink. Készült boszorkány-nyál, pók süti, ehető szem, valamint boszi ujjá süti. A rémisztő finomságok után akik a jövőjüket szerették volna megtudni, beülhettek Tünde-néni boszi-barlangjába, aki tenyérből „jóslott” a vállalkozó szelleműeknek.

A hét szinte minden estéjén boszorkányos filmvetítés volt a klubszobában, és csütörtökön a boszi-hét záró akkordjaként kiosztásra került a kollégium fő boszorkánya, valamint a kollégium fő krampusza megtisztelő cím.

Zoli bácsi nagy boszi-kvízzel készült, hogy felmérje a diákok tudását mágia és varázslás témakörökben.

És mire a csoportok leírták a megoldásokat, megérkezett a mikulás! Nagyon jól éreztük magunkat a héten, ezért úgy döntöttünk, jövőre is kiosztjuk a kollégium fő boszorkánya, és krampusza címeiket.

Letűnt idők mesterségei

A programhétvégénk minden tekintetben rendhagyó volt. Nem utaztunk messzire, maradtunk Kiskunfélegyházán és környékén. Ismerkedtünk a magyar népi kultúrával a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeumban.

A múzeumban lehetőség van a Magyarország különböző tájegységein készült ősi mesterségek tárgyi alkotásainak megtekintésére.

A múzeumlátogatás után egy helyi bőrműves műhelyébe látogattunk, ahol mi is kipróbálhattuk magunkat. Bőr karkötőt, illetve telefontartót készítettünk. Mire készen lettek ékszereink, ajándéktárgyaink, estére járt az idő. Visszatartunk a kollégiumba.

Másnap jól esett a magunk készítette reggeli, majd Zoli bácsihoz vettük az irányt, hogy - magyar emberek lévén - lovagolhassunk, mint ősünk egykoron.

Zoli bácsi megmutatta, hogyan kell felszerelni egy lovat, majd aki elég bátor volt meg is ülhetett Karaffát és Efnát.

A lovaglás után kipróbáltuk magunkat az íjászkodásban is. Meg kell, hogy mondjam, az íjászkodás sokkal könnyebbnek tűnik, mint amilyen. Aki próbálta már, az tudja, hogy embert, és erőt próbáló sport. Jól esett utána az ebéd az egyik helyi étteremben. Miután feltöltöttünk energiával a finom étkektől, visszamentünk a kollégiumba, ahol Tünde néni a fazekas mesterség rejtelseibe vezetett be bennünket.

Megtudtuk, ősünk milyen módon, milyen technikával tudtak egy-egy tányért, tálat elkészíteni.

Nagyon jól éreztük magunkat, és új élményekkel, illetve némi kis izomlással tértünk haza.

Gödöllő-Eger-Aggtelek - egy fantasztikus programhétvége

A korai ébresztő után elindultunk, hogy felfedezzük a mindeddig számunkra az ismeretlenség homályába burkolózó magyarországi tájakat. Utunk elsőként Gödöllőre vezetett, ahol a csodálatos Grassalkovits Kasztélyat tekintettük meg. Ferenc József, és Erzsébet királyné lakosztályaiban mi is egy kicsit uralkodónak érezhettük magunkat.

Ezután hosszú útra kerekedtünk, és az ebédet már Egerben költöttük el. Sajnos a hosszú út során eleredt az eső, ezért nagyon jól esett mindenkinek a forró húsleves...és ha már Egerben járunk, nem hagyhattuk ki az Egri várat sem.

Az este Nagyvisnyón ért bennünket, ahol mert másnap, a reggeli után min-

tegy 20 km-es gyalogtúrára indultunk Szilvásváradra.

Sajnos az égiek nem voltak kegyesek hozzánk, ezért a túrát félbe kellett szakítanunk. Csak Bánkútig jutottunk.

Visszaérve az erdei iskolába jól esett a tábortűz körül melegedni. Zoli bácsi bográcsos, gombaernyős pótvacsorája pedig egyszerűen isteni volt, és újra feltöltött minket energiával, hogy könnyedén vegyük a még ránk váró kalandokat!

Kirándulásunk utolsó napján Aggtelek felé vettük az irányt. A cseppkőbarlang szépsége lenyűgözött mindenkit. A 19 m magas Csillagvizsgáló mellett apró törpékként álltunk, majd az óriások termében rögtönzött koncertet adtunk elő. Hazafelé a buszon már korántsem koncerteztünk, mivel a 3 napos kirándulásról kissé fáradtan, de fantasztikus élményekkel gazdagodva tértünk haza.

Bántja a szemét?

Ne hagyja kép nélkül!

A www.greenfo.hu, zöld iránytű a neten. A Zöld szemmel almenüben olyan fotók beküldésére biztatják az olvasókat, melyek a lakóhelyükön vagy egyéb helyeken tapasztalható **környezeti szennyezésre illetve pozitív kezdeményezésre** hívja fel a figyelmet.

A honlapon megtekinthetők, az akár mobiltelefonon is beküldhető **szomorú vagy vidám** képek.

Egy szakmai zsűri hó végén kiválasztja a hónap képét mindkét kategóriában.

2009. január hó nyertes fotója a vidám képek közül a mosonmagyaróvári Városi Kollégium, Ökoiskola „A madarak se éhezzenek!” című képe, amin a fafaragó szakkör egyik tagja, az általa készített madáretetőt helyezi ki a kollégium udvarán található fára.

A nyertesek a Pannon GSM ajándékcsomagját kapják. Gratulálunk!

Küldje be Ön is fotóját, ha bántja a szemét, a szemét!

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei kollégiumok

III. asztalitenisz versenye

A nyíregyházi Szőlőskerti Általános Iskola, Diákotthon és Gyermek Átmeneti Otthona harmadik alkalommal rendezte meg a kollégiumok megyei asztalitenisz versenyét. Az asztalitenisz versenyt korcsoportonként és nemenként rendeztük. Az épp fiatalok mellett a mozgásukban és a tanulásban akadályozott tanulóknak is lehetőséget biztosítottunk versenyzésre.

Első alkalommal nevezhettek külön kategóriában a kollégiumok vezetői, nevelőtanárai

A tornateremben 9 versenyasztal elhelyezésére volt lehetőség. A csoport létszámától függően került sor selejtező csoportos körmérkőzésekre 4-5 fős csoportokban. A korcsoportok első három helyezettjét éremmel és oklevéllel díjaztuk, a legeredményesebben szereplő kollégium részére vándorserleget ajándékoztunk. A megye 15 kollégiumából 102 tanuló és 11 tanár vett részt. A rendezvény, a jó hangulatú ebéd egymás életének jobb megismerését szolgálta.

A verseny sikeres megrendezését támogató partnereink is garantálták. A kollégiumok tanulóinak motiválását a kollégiumvezetők munkaközössége, a sport és az egészséges életmód iránt elhivatott nevelőtanárok biztosították. A szervezés és rendezés szakmai sikerét a Nyíregyháza Városi Asztalitenisz Bizottsága garantálta.

A pénzügyi forrást pedig az **Oktatásért Közalapítvány közoktatási kollégiumi kolloKA-XIII** nyertes pályázata biztosította.

EREDMÉNYEK

Lány:

Összevont korcsoport:

1. Tóth Anita (Bánki Kollégium, Nyíregyháza)
2. Czine Evelin (Babus Jolán Kollégium, Vásárosnamény)
3. Jónás Szilvia (Babus Jolán Kollégium, Vásárosnamény)

Fogyatékkal élők:

1. Lipécz Tímea (Éltes M. Kollégium, Nyírbátor)
2. Balogh Tünde (NGYIK, Nyíregyháza)
3. Palhad Nikoletta (Éltes M. Kollégium, Nyírbátor)

Fiú:

III. korcsoport:

1. Lakatos Alex (Szőlőskerti Diákotthon, Nyíregyháza)
2. Lakatos Tamás (Szőlőskerti Diákotthon, Nyíregyháza)
3. Csátán Gábor (Babus Jolán Kollégium, Vásárosnamény)

IV. korcsoport:

1. Iványi Ádám (Szent Imre Kollégium, Nyíregyháza)
2. Csatlós Csaba (Szőlőskerti Diákotthon, Nyíregyháza)
3. Vincze Szabolcs (Mátészalkai Kollégium)

V. korcsoport

1. Soós Levente (Teleki Kollégium, Tiszalök)
2. Kiss Dávid (Teleki Kollégium, Tiszalök)
3. Szikszai Norbert (Tiszavasvári Kollégium)

VI. korcsoport

- Tóth József (Babus Jolán Kollégium, Vásárosnamény)
Bihari Tamás (Bánki Kollégium, Nyíregyháza)
Rózsa Krisztián (Nagykállói Kollégium)

Felnőtt:

- Szigeti Tamás (dr. Béres József Kollégium, Záhony)
Demeter Csaba (Széchenyi Kollégium, Nyíregyháza)
Heller Tamás (Mátészalkai Kollégium)
Bodnár Attila (Bánki Kollégium, Nyíregyháza)

Fogyatékkal élők:

1. Bodnár Rudolf (Éltes M. Kollégium, Nyírbátor)
2. Varga Richárd (NGYIK, Nyíregyháza)
3. Kiss Richárd (NGYIK, Nyíregyháza)

Kollégiumvezető, nevelőtanár:

1. Orosz Szilárd (Bánki Kollégium, Nyíregyháza)
2. Dobos Zoltán (Teleki Kollégium, Tiszalök)
3. Pilling Pál (Mátészalkai Kollégium)

A legeredményesebben szereplő kollégium:

Bánki Donát Műszaki Középiskola és Kollégium, Nyíregyháza

Verebélyiné Tóth Mariann diákotthon vezető